

**BIG DATA**

# Metaduomenys – verslui

**Pastaraisiais metais informaciame pasaulyje ir versle atsirado nauja savoka – metaduomenys (angl. „big data“). Kas tai yra ir kuo jie gali būti naudingi, pasakoja įmonių grupės „Penki kontinentai“ Sistemų administravimo departamento vadovas Tomas Okmanas.**

Adomas Rutkauskas

I savaizduokite – vyriškis vienoje JAV parduotuvėje šaukia ant vadybininko: „Mano dukra dar mokosi mokykloje, o jūs jai siunčiate kuponus naujagimių drabuželiams išsigyti? Kur tai girdėta!“ Vadybininkas pasitikrina – taip, nurodytu adresu buvo išsiųsti ne tik nuolaidų kuponai vaikiškiems drabužiams, bet ir specialūs pasiūlymai išsigyti nėščiuju kosmetikos bei kitų prekių, susijusių su šeimos pagausėjimu.

Vadybininkas atsiprašo, o kadangi klientas yra labai vertinamas, tai po poros dienų per-skambina ir atsiprašo dar kartą. Bet pikojo kliento balsas šiandien kitoks: „Žinote, pasikalbėjau su dukra, ir atrodo, čia aš jūsų turiu atsiprašyti. Netrukus tapsiu seneliu.“

„Kaip atsitiko, kad parduotuvė apie būsimą šeimos pagausėjimą sužinojo anksčiau už šeimos narius? Na, parduotuvė analizuoją savo klientų pirkimo įpročius, o pastebėjusi dėsninių pokyčių, daro išvadas ir siunčia personalizuotus pasiūlymus. Tai ir yra puikus didžiujų duomenų pavyzdys“, – siek tiek netikėtą istoriją apie pirkėjų nuotykius aiškina įmonių grupės „Penki kontinentai“ Sistemų administravimo departamento vadovas T.Okmanas.

## Didžiujų duomenų talkimas

Kitą naudingą didžiujų duomenų pritaikymo versle galimybę T.Okmanas mato rinkodarą susiejant su vieta susietoje (angl. „location based marketing“). Pavyzdžiui, vienoje prekybos centro parduotuvė nusiperkate žalias kelnes. Kitą kartą vėl atsiduriate tame pačiame prekybos centre, ir į telefoną ateina žinutė: „Laba diena, pirkote pas mus puikias žalias kelnes, o šiandien kaip tik nuolaida žinomo gamintojo rudiems švarkams, kurie labai dera prie jūsų išsigytų kelnių. Jei susidomėjote, su šia žinute specialiai jums 15 proc. nuolaida!“

Tad iš šių pavyzdžių aiškėja, kad metaduomenys – tai didelė informacijos, susijusios su vartotojais (paslaugomis, procesais), sankaupa, kurią galima stebeti, analizuoti ir iš to sukurti dar daugiau pridedamosios vertės tiek įmonei, tiek jos klientui.



STOCK.NOWIR.

Vienas iš metaduomenų projektų, su kuriuo dirba „Penki kontinentai“, – lojalumo kortelės. Kaupiami duomenys apie pirkėjus leis analizuoti jų įpročius ir pagal tai kortelės programoje dalyvaujantiems partneriams teikti personalizuotus pasiūlymus. Pavyzdžiui, jei pastebima, kad klientas pradėjo vartoti daug baltyminio maisto, galima spėti, kad jis pradėjo sportuoti, tad automatiškai bus pasiūlyta nuolaida sportinei įranga ar drabužiams. Taip galima ne tik geriau pasirūpinti esamais klientus, bet lojalius padaryti ir naujus.

Informacinių technologijų specialisto nuomone, didžiuosius duomenis gali išnau-

tomatizavimo ar pridėtinės vertės paslaugų valdymo.

## Debesyse – geriausia

Akivaizdu, kad didieji duomenys gali būti parankūs tiek verslininkams, tiek jų klientams, bet viskas neapsiriboją vien duomenimis – svarbu ir tai, kur ir kaip juos laikyti. T.Okmano teigimu, šiandien techninės įrangos įtaką nusveria programinė įranga, o geriausia duomenų laikmena tampa debesija: „Vienas didžiausių debesijos pranašumų yra resursų nuoma pagal dydį. Pavyzdžiui, išleidžiate naują produktą, tikite klientų antplūdžio? Užsisakykite daugiau resursų. Banga atslūgs – sumažinkite užsakymą. Kam mokėti už tai, kuo nesinaudojate?“

Patirtimi debesijos srityje „Penki kontinentai“ dalijasi ir su Silicio slėnyje dirbančiais partneriais. Neseniai ten lankėsis T.Okmanas susitiko su „Cisco“, EMC, „NetApp“ ir

„Vmware“ atstovais. Šių kompanijų dėmesys debesijai – įrodomas, kad ši kompiuterijos sritis yra ne vienadienė mada ar naujas burbulas, bet ateities technologija.

„Per pastaruosius dvejus metus sukurta 90 proc. visų pasailio duomenų. Net 99 proc. jų yra skaitmeniniai. Todėl debesų kompiuterijos sprendimai – galimybė, neinvestuojant į įrangą, išplėsti savo resursus pagal poreikį ir taip suvaldyti didėjančių duomenų srautą“, – teigia „Penkių kontinentų“ atstovas.

Debesijos paslaugos įeina į „Penkių kontinentų“ siūlomas užsakomąsias paslaugas „ProFIIT“, kurios apima ir kompiuterių priežiūrą, sistemų administravimą bei infrastruktūros diegimą. ■



**„Penkių kontinentų“ Sistemų administravimo departamento vadovas T.Okmanas: „Debesų kompiuterijos sprendimai – galimybė, neinvestuojant į įrangą, išplėsti savo resursus pagal poreikį ir taip suvaldyti didėjančių duomenų srautą.“**

doti ir bankai. „Daug dirbame su bankais, ir ne tik lietuviškais, – pasakoja T.Okmanas. – Ir šioje srityje matome didžiulę metaduomenų naudą – nuo klientų įpročių analizavimo iki įrenginių valdymo (angl. „asset management“). Patys, turėdami savo „iQ“ šeimos produktus, savo klientus „talpiname“ į „Penkių kontinentų“ debesį, iš kur vėliau generuojame informaciją apie bankų įrangą, jos patikimumą, ryšio stiprumą, visą šią informaciją pateikiame klientams ir, žinoma, analizuojame patys.“

„Penkių kontinentų“ sukurta „iQ“ platforma gali pasiūlyti net 14 moduliu – nuo verslo duomenų analizės ar grynuų pinigų srautų valdymo iki kasininkų darbo vietų au-